

ใบความรู้ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ หน่วยที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๓

การพูดโน้มน้าวใจ เป็นการพูดให้ผู้ฟังเกิดความไว้วางใจ เชื่อถือ ประทับใจในถ้อยคำของผู้พูด
และมีความคิดเห็นคล้อยตาม

จุดมุ่งหมายของการพูดโน้มน้าวใจ

จุดมุ่งหมายของการพูดโน้มน้าวใจ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ให้ผู้ฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้พูดเสนอ ซึ่งจะต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม ไม่นำไปในทางที่เสื่อมเสีย
๒. ให้ผู้ฟังเลิกปฏิบัติในสิ่งนั้น ๆ เพราะการประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นจะเกิดผลเสียต่อตนเองหรือผู้อื่น
จึงต้องการให้เลิกพฤติกรรมนั้น

๓. ให้ผู้ฟังปฏิบัติสิ่งนั้นต่อไป เพราะเป็นการปฏิบัติที่ดีอยู่แล้ว ผู้พูดจะต้องไม่กล่าวขยอเกินจริงเพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดความไม่ไว้วางใจ คิดว่ามีเจตนาบางอย่างแฝงอยู่ก็จะไม่ปฏิบัติตามที่ผู้พูดต้องการ การพูดจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติที่ถูกต้อง

การพูดโน้มน้าวใจจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเทคนิคและวิธีการของผู้พูดเป็นสำคัญว่าจะสร้างความเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ฟังได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงหลักการพูดในลักษณะนี้ไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

หลักการพูดโน้มน้าวใจ

หลักการพูดโน้มน้าวใจ มีดังนี้

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอนว่าต้องการพูดโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังมีการตอบสนองอย่างไร
๒. แสดงให้ผู้ฟังเชื่อมั่นว่าผู้พูดมีความรู้ในเรื่องที่พูด ซึ่งผู้พูดต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะพูดมาเป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะเสนอความคิดอย่างมีหลักการ มีเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง พร้อมทั้งจะตอบข้อซักถามของผู้ฟัง
๓. ทำความรู้จักกับผู้ฟังโดยแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้พูดพอสมควร เพื่อสร้างความเป็นมิตรและความไว้วางใจ
๔. ใช้เหตุและผลในการนำเสนอชี้ให้เห็นผลดีในการปฏิบัติตามและผลเสียของการไม่ปฏิบัติตาม หากมีหลักฐานอ้างอิงก็จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือในตัวผู้พูด
๕. ใช้คำพูดที่สุภาพ สร้างสรรค์ เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนและมีน้ำเสียงที่เหมาะสม

ตัวอย่าง การพูดโน้มน้าวใจให้เลิกปฏิบัติ

ยาไม่สามารถรักษาโรคได้ทุกโรค เพราะโรคแต่ละโรคเกิดจากเชื้อโรคที่แตกต่างกัน ตัวยาที่ใช้ในการรักษาก็แตกต่างกันด้วย คนที่ชอบซื้อยามากินเวลาเจ็บป่วยควรจะรู้ถึงโทษที่จะเกิดขึ้นตามมา นั่นก็คือ ระบบการทำงานของตับและไตถูกทำลาย กระดูกผุ ตัวบวมเป็นโรคกระเพาะ ซึ่งออกมาในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของยาที่เรากินเข้าไป เมื่อทราบอย่างนี้แล้ว ขอให้ทุกคนเลิกซื้อยามาดูตามร้านขายยา กินเอง ให้ไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง การพูดโน้มน้าวใจให้ปฏิบัติตาม

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์มีส่วนสำคัญในการดำรงรักษาภาษาไทยไว้ให้เป็นสมบัติของชาติสืบไป แต่คนไทยในปัจจุบันกลับใช้ภาษาอย่างผิด ๆ จนเป็นความเคยชิน ทำให้เอกลักษณ์ทางภาษาถูกทำลายความมั่นคงของชาติก็ถูกบั่นทอนไปด้วย เราทุกคนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญ ช่วยกันอนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทยให้คงอยู่กับชาติไทยตลอดไป อย่าให้ภาษาซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติต้องถูกทำลายด้วยมือของคนไทยเอง

มารยาทในการพูด

มารยาทในการพูด คือ กิริยาวาจาที่เรียบร้อย ถูกต้อง งดงามตามแบบแผนของสังคม มารยาทเป็นคุณสมบัติประจำตัวของผู้พูดที่มีส่วนทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อผู้พูด

โดยทั่วไปผู้พูดควรมีมารยาทในการพูด ดังนี้

๑. มารยาทในการแต่งกาย ควรแต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ และเข้ากับบุคลิกภาพของผู้พูด

๒. มารยาทในการแสดงออก เช่น การเดิน การยืน การใช้อวัยวะของร่างกาย ควรทำอย่างสง่างาม เผยสอดรับกับเนื้อหาที่จะพูด และเป็นธรรมชาติ

๓. มารยาทในการใช้คำพูด หลักการใช้คำพูด คือ จะต้องเป็นข้อเท็จจริง เป็นเหตุเป็นผล มีคุณค่าสารประโยชน์ หลีกเลี่ยงคำที่ไม่สุภาพ คำกำกวม คำที่ออกเสียงไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ควรเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับที่ประชุมชนนั้น ๆ ด้วย

๔. การรักษาเวลาในการพูดอย่างเคร่งครัด ไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป ควรพูดให้จบภายในเวลาที่กำหนด

๕. การควบคุมอารมณ์ ขณะที่พูดอาจจะมีอุปสรรคเกิดขึ้นหรือมีการรบกวนการพูด เช่น คนยกมือถาม มีคนพูดคุยกัน มีผู้ฟังพูดแทรกกลางคัน เป็นต้น ผู้พูดจะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองให้หนักแน่น และแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างดี

๖. การรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ฟังหากมีผู้ฟังแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ควรรับฟังและแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบอย่างเหมาะสมมีเหตุมีผลไม่ยึดมั่นว่าความเห็นของตนเองถูกต้องที่สุดเท่านั้น

มารยาทในการพูดมีความสำคัญมาก เพราะมีผลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการพูด โดยเฉพาะการพูดในที่ประชุมชนหรือพูดในที่สาธารณะ จะต้องระมัดระวังมารยาทในการพูดอย่างมาก มารยาทในการพูดไม่ใช่การสร้างท่าว่ามีมารยาท หากแต่เป็นการฝึกฝนตนเองจนกลายเป็นนิสัย ไม่ว่าจะพูดที่ไหน เมื่อไร ก็ยังคงรักษามารยาทในการพูดอยู่เช่นนั้นไม่เปลี่ยนแปลง ถือเป็นมาตรฐานส่วนบุคคลหรือเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่ง

คนที่มีมารยาทในการพูดไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน สماعกับใครก็มักจะได้รับ การต้อนรับอย่างดี มีคนรักใคร่ เชื่อถือคำพูด ทางพระพุทธศาสนาสอนว่า “การพูดดีเป็นมงคลอันประเสริฐสูงสุดของชีวิต” ช่วยนำพาให้ชีวิตเจริญก้าวหน้า ดังนั้น นักเรียนควรหมั่นฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีมารยาทในการพูด จนกระทั่งกลายเป็นลักษณะนิสัยอันจะเกิดจากมงคลแก่ตัวนักเรียนเองตลอดไป